

Drents Archief

Criminele sententies
van de
Etstoel 1649-1790

Assen 1983

In het archief van de Etstoel bevinden zich onder de inventarisnummers 7 en 8 de teksten van vonnissen gevelde door de drost, na advies van geconvoceerde etten, in zaken die niet uitsluitend met een boete¹ bestraft konden worden – zaken dus die tegenwoordig met “misdrijf” aangeduid zouden worden. Nummer 8 omvat drie delen waarin de vonnissen over de periode 1678-1790 zijn geregistreerd. Nummer 7 bestaat uit een aantal losse vonnissen, die deels ook in de registers van nummer 8 staan opgetekend.

Alle vonnissen worden hierna in chronologische volgorde vermeld, met opgave van inventarisnummer en deel waarin de volledige tekst te vinden is. Voor de delen is ook het bladnummer vermeld; in deel 1 van inventarisnummer 8 zijn dat folio's (met de gebruikelijke scheiding in *recto* voor de voorkant en *verso* voor de achterkant), de delen 2 en 3 zijn gepagineerd. De aard van het misdrijf is kort weergegeven, niet in de termen waarin de aanklacht gesteld is, maar min of meer overeenkomend met de naam die we er nu aan zouden geven.

De vonnissen zijn doorlopend genummerd, om verwijzing te vergemakkelijken.

¹ Geen regel zonder uitzondering: er is hier en daar toch sprake van een boete, maar dan veelal gecombineerd met óf een geseling óf een verbanning uit Drenthe totdat de boete is betaald – gezien doorgaans de hoogte van de boete komt dat neer op verbanning voor onbepaalde tijd.

Criminele sententies van de Etstoel 1649-1790

- 1   datum   1649 mei 14
        naam   Lucke Roelofs, uit Roswinkel.
        zaak   Vernieling aan huizen van de buren.
        vonnis   Boete van 100 caroliguldens, alsmede betaling van de proceskosten.
vindplaats   Archief Etstoel, inv.nr. 7

- 2   datum   1654 augustus 15
        naam   Jacob Luitjens, uit Vledder.
        zaak   Zelfmoord door ophanging.
        vonnis   Gezien zwakzinnigheid en dus ontoerekenbaarheid: lichaam vrijgegeven voor gewone begrafenis.
vindplaats   Archief Etstoel, inv.nr. 7

- 3   datum   1657 januari 17
        naam   Gerrijt Jansen, uit Kolderveen.
        zaak   Medeplichtigheid aan de wandaden van de luitenant Rix uit Overijssel.
        vonnis   Ontslag van rechtsvervolging, op voorwaarde dat hij zich meldt voor berechting zodra voldoende gegevens bekend zijn om de zaak af te handelen.
vindplaats   Archief Etstoel, inv.nr. 7

- 4   datum   1678 november 18
        naam   Hilletien Luitiens, afkomstig uit Zuidbroek.
        zaak   Samen met een onbekend gebleven “Hollandse vrouw” insluiping in een huis in Eext en diefstal van lijfgoed.
        vonnis   In plaats van de gebruikelijke lijfstraf uitwijzing voor de duur van 20 jaar.
vindplaats   Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 1ro.

- 5   datum   1678 november 26
        naam   Jan Schulten “van het huis de Noordt”.
        zaak   Herhaalde echtbreuk met Anna Engberts, de vrouw van Evert Elckinge te Exloo, en bovendien concubinaat met ene Marie.
        vonnis   Geseling en 25 jaar tuchthuisstraf in Groningen mits daar geaccepteerd.
                Aangezien Groningen weigert de straf uit te voeren, levenslange verbanning.
vindplaats   Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 1vo

- 6   datum   1678 november 26
        naam   Anna Engberts, vrouw van Evert Elckinge te Exloo.
        zaak   Echtbreuk met Jan Schulten.
        vonnis   Ontslagen van rechtsvervolging.
vindplaats   Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 2ro.

- 7   datum   1679 mei 21
        naam   Marregien Jansen uit Yde.
        zaak   Concubinaat met jonge Hindrick, zoon van Jan Arents te Yde.
        vonnis   Boete van 25 goudguldens.
vindplaats   Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 2vo

- 8   datum   1679 december 6
        naam   Jan Lucas, uit Coevorden.
        zaak   Aanranding van Aeltien Eeftinge te Gees (op weg naar de Ruiner markt).
        vonnis   Publieke geseling en levenslange verbanning.
vindplaats   Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 3ro.

- 9   datum   1681 augustus 6

Criminele sententies van de Etstoel 1649-1790

	naam	Felijs Claassens, uit Thijl (Tiel).
	zaak	Afpersing, poging tot moord, samen met medeplichtigen, op de rode roeden (veldwachters) van Westerbork.
	vonnis	Rekening houdend met eerdere veroordeling: dood door ophanging.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 4ro.
10	datum	1681 augustus 6
	naam	Eernst Vooght, afkomstig uit Koerland.
	zaak	Medeplichtigheid aan de poging tot moord op de rode roeden van Westerbork.
	vonnis	Geseling, brandmerking en levenslange uitwijzing.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 5vo
11	datum	1683 mei 9
	naam	Petrus Taron.
	zaak	Verwonding van de advocaat Johan Crijthe.
	vonnis	Verwijzing naar de volgende lotting, inmiddels ontslag uit detentie mits hij de kosten van detentie en behandeling van de zaak betaalt.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 7ro.
12	datum	1683 september 5
	naam	Petrus Bilevelt, voormalig predikant te Eelde.
	zaak	Illegaal verblijf in Drenthe, na verbanning op 1 juni 1683.
	vonnis	Levenslange verbanning.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 7vo
13	datum	1683 september 5
	naam	Hindrick Peters Bogaart.
	zaak	Diefstal van geld op jaarmarkten.
	vonnis	Gezien ook strafblad in Amsterdam en Kampen: geseling, brandmerking en levenslange uitwijzing.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 8ro.
14	datum	1683 september 5
	naam	Berent Harmens, doodgraver te Coevorden, en Lisebet Brils, vrouw van Willem Leuwen.
	zaak	Overspel.
	vonnis	Boete, Berent 75 caroliguldens en Lisebet 25 caroliguldens, ten behoeve van de kerk te Coevorden, en herstel van Berent Harmens in zijn betrekking.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 8vo
15	datum	1683 november 2
	naam	Coop Harmens, afkomstig van Yde, wonend te Spier.
	zaak	Diefstal van vee, een bijenkorf en hooi.
	vonnis	Geseling, brandmerking en levenslange verbanning.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 9ro.
16	datum	1693 maart 19
	naam	Jan Willems, uit De Wijk.
	zaak	Diefstal van geld en zilver te Beilen.
	vonnis	Lijfstraf vervalt gezien de ruwe behandeling die de beklaagde bij zijn arrestatie heeft ondergaan; levenslange verbanning.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
17	datum	1694 maart 11
	naam	Hans Jansens, minderjarig.

Criminele sententies van de Etstoel 1649-1790

	zaak	Diefstallen in Emmen en Gieten.
	vonnis	Levenslange uitwijzing.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
18	datum	1694 juni 12
	naam	Jurrien Andries, uit Nijkerk in Brunswijk.
	zaak	Incest met en bezwangering van zijn stiefdochter, moedwillige verlating van zijn echtgenote, bigamie.
	vonnis	Gezien ook vroegere ernstige misdrijven: dood door ophanging.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 10ro.
19	datum	1695 oktober 29
	naam	Andries Everts, uit Vollenhove.
	zaak	Diefstal van paarden en koeien.
	vonnis	Geseling, brandmerking en levenslange uitwijzing.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
20	datum	1695 november 17
	naam	Grit Hendriks, uit Steinfurt.
	zaak	Oplichting en diefstal.
	vonnis	Levenslange uitwijzing.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
21	datum	1696 maart 7
	naam	Jan Hendricks Scheper, uit Een.
	zaak	Diefstal van schapen en linnen, op verscheidene plaatsen.
	vonnis	Geseling, brandmerking, levenslange verbanning alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
22	datum	1696 maart 7
	naam	Jan Peters, alias Jan Dik, uit Hoogeveen.
	zaak	Bedreigingen met brandstichting en doodslag, moedwillige verlating, overspel, bedelarij onder bedreiging van wapens (desertie, uitbraak uit de gevangenis van Leeuwarden).
	vonnis	Geseling, brandmerking en levenslange verbanning.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 11ro.
23	datum	1696 juni 18
	naam	Bartelt Jans, uit Leek.
	zaak	Diefstal van paarden, schapen en boekweit; meegerekend ook desertie.
	vonnis	Dood door ophanging.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
24	datum	1696 december 22
	naam	Jurjen Wijnboom, geboren te Bonnen.
	zaak	Inbraak en diefstal te Dwingeloo.
	vonnis	Geseling, brandmerking en 10 jaar tuchthuis.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
25	datum	1696 augustus 3
	naam	Joannes Stoffers, uit Dalfsen.
	zaak	Overspel en diefstal te Zuidlaren.

Criminele sententies van de Etstoel 1649-1790

	vonnis	Geseling en levenslange uitwijzing.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
26	datum	1696 augustus 3
	naam	Hillechien Jillis, uit Amsterdam.
	zaak	Onzedelijke levenswandel en medeplichtigheid aan diefstal te Zuidlaren.
	vonnis	Geseling en levenslange uitwijzing.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
27	datum	1696 augustus 3
	naam	Jantien Everts, uit Amsterdam.
	zaak	Onzedelijke levenswandel, diefstal van geld en medeplichtigheid aan diefstal.
	vonnis	Geseling en levenslange uitwijzing.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
28	datum	1696 augustus 3
	naam	Hotse Gerrits, uit Grouw.
	zaak	Overspel en diefstal te Zuidlaren.
	vonnis	Geseling, brandmerking en levenslange uitwijzing.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
29	datum	1698 maart 13
	naam	Barchardt Doede, geboren in Turkije.
	zaak	Diefstal van linnen en honing in Gasteren.
	vonnis	Uitwijzing voor de duur van 6 jaar.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
30	datum	1698 april 8
	naam	Jan Herms van Aken, uit Meppel.
	zaak	Moord op zijn vrouw Harmtjen (dood gevonden onder het ijs in de gracht voor het huis).
	vonnis	Ontslag van rechtsvervolging.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
31	datum	1698 juni 2
	naam	Janneke Fastenij.
	zaak	Diefstal van linnen nabij Beilen.
	vonnis	Levenslange uitwijzing.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
32	datum	1698 juni 2
	naam	Claas Claessen Nijenhuis.
	zaak	Insluiping en diefstal bij zijn werkgever te Gieten.
	vonnis	Levenslange uitwijzing.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
33	datum	1698 november 24
	naam	Jan Discour, “bootsgezelle”, en Derk Wessels, “met een lazaruskleppe gaande”.
	zaak	Diefstal van rogge en verkoop daarvan te Meppel, en medeplichtigheid.
	vonnis	Uitwijzing voor de duur van 3 jaar.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
34	datum	1699 februari 10
	naam	Hindrik Hindriks, uit Noordhorn.

Criminele sententies van de Etstoel 1649-1790

	zaak	Diefstal gepleegd te Eelde.
	vonnis	Vrijspraak.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
35	datum	1699 mei 12
	naam	Berent Hendricks, uit Wttrup in Lingen.
	zaak	Diefstallen, brandstichting met het oogmerk van moord.
	vonnis	Dood door ophanging.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
36	datum	1700 juli 2
	naam	Adriaen Claessen Offerhuizen.
	zaak	Diefstal op de Dieverder markt.
	vonnis	Levenslange uitwijzing.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
37	datum	1700 november 27
	naam	Gerryt Lamberts.
	zaak	Diefstal van schapen.
	vonnis	Verbanning gedurende 20 jaar (zie ook nr.38, 1701 april 29).
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
38	datum	1701 april 29
	naam	Gerryt Lamberts.
	zaak	Verblijf in Drenthe, ondanks verbanning.
	vonnis	Geseling (zie ook nr. 37, 1700 november 27).
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
39	datum	1701 april 29
	naam	Jan Jochems Cousen, te Diever, geboren te Gerner slag onder Dalfsen.
	zaak	Incest met dochter Marie.
	vonnis	Ontslag van rechtsvervolging.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
40	datum	1701 juni 9
	naam	Gerryt Lamberts.
	zaak	Verblijf in Drenthe ondanks verbanning, en verzet tegen arrestatie.
	vonnis	Geseling, verbanning omgezet in levenslang (zie ook de nrs. 37 en 38, 1700 november 27 en 1701 april 29).
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
41	datum	1702 april 28
	naam	Jan Peters Dick, geboren te Hoogeveen.
	zaak	Illegaal verblijf in Drenthe (zie 1697 maart 7).
	vonnis	Rekening houdend met zijn voortdurend misdadig bestaan sinds zijn verbanning: geseling en levenslang tuchthuis, met als voorwaardelijke toevoeging dat indien hij ontsnapt en weer in Drenthe wordt aangetroffen, hij gehangen zal worden.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 12ro
42	datum	1703 januari 25
	naam	Gerold Gerrits, alias Cadet.
	zaak	Diefstal met braak en geweldpleging te Dinxterveen, en dreiging met brandstichting.

Criminele sententies van de Etstoel 1649-1790

	vonnis	Gezien eerdere straffen: dood door ophanging.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
43	datum	1703 januari 26
	naam	Derck Dercks, (uit Kolderveen).
	zaak	Medeplichtigheid aan diefstal met geweldpleging te Dinxterveen.
	vonnis	Geseling en levenslange verbanning.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
44	datum	1703 januari 26
	naam	Jan Derks, (uit Kolderveen).
	zaak	Medeplichtigheid aan diefstal met geweldpleging te Dinxterveen.
	vonnis	Geseling en verbanning gedurende 20 jaar.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
45	datum	1704 maart 15
	naam	Geertyn Krijns, geboren te Maastricht, opgevoed te Steenwijk.
	zaak	Diefstal van zilveren voorwerpen van haar werkgever en valse beschuldiging van een ander.
	vonnis	Levenslange uitwijzing.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
46	datum	1708 februari 7
	naam	Roelof Jans alias Poupe, Hendrik Jacobs alias Lappien Leer en Hendrik Claes (Muis), allen uit Hoogeveen.
	zaak	Aanranding van Femmechien Alers.
	vonnis	Roelof Jans: verbanning voor 4 jaar. Hendrik Jacobs: levenslange verbanning. Hendrik Claes Muis: celstraf gelijk aan voorarrest.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
47	datum	1709 januari 14
	naam	Cornelis Jans, uit Wanneperveen.
	zaak	Geweldpleging, bedreiging en diefstal op de openbare weg onder Meppel, samen met anderen.
	vonnis	Geseling en uitwijzing voor de tijd van 3 jaar.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
48	datum	1711 februari 20
	naam	Jacob Lese, afkomstig uit Groningen.
	zaak	Bedelarij, bedreiging van burgers in Emmen.
	vonnis	Geseling en levenslange uitwijzing.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 13ro.
49	datum	1711 juli 11
	naam	Aafke Jans, afkomstig uit Middelstum.
	zaak	Bedelarij, diefstal van linnengoed te Yde.
	vonnis	Geseling en levenslange uitwijzing.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 14vo
50	datum	1711 september 24
	naam	Jan Cornelis, afkomstig uit Leiden.
	zaak	Diefstal van geld op een publieke jaarmarkt (in Norg).
	vonnis	Geseling en levenslange uitwijzing.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 15ro

- 51   datum   1713 april 20
         naam   Jan Peters Dick, geboren te Hogeveen.
         zaak   Illegaal verblijf in Drenthe na uitbraak uit het tuchthuis in Groningen (zie 1696
                      maart 7 en 1702 april 28).
         vonnis   In overweging nemend dat hij sedert zijn uitbraak geen strafbare feiten meer
                      gepleegd heeft: geseling met strop om de hals en levenslange verbanning.
         vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 15vo
- 52   datum   1713 april 22
         naam   Wycher Peters Dik.
         zaak   Eigenrichting, mishandeling, bedreiging van de schulte van Meppel met een
                      pistool.
         vonnis   Geseling, brandmerking en levenslang tuchthuis (gezien ook misdadig
                      verleden).
         vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 16vo
- 53   datum   1714 februari 9
         naam   Jan Jacobs Montije, aanvoerder van een groep zigeuners.
         zaak   Verblijf in Drenthe tegen het daartegen uitgevaardigde plakkaat in, huisvrede-
                      breuk in Meppel.
         vonnis   Geseling en 35 jaar tuchthuisstraf.
         vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 17vo
- 54   datum   1714 april 9
         naam   Antonij Teunisse Kleijman, alias Grote Tone.
         zaak   Bedelarij, omgang met slecht volk, diefstal met braak.
         vonnis   Geseling, brandmerking en levenslange uitwijzing.
         vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 19ro
- 55   datum   1714 september 22
         naam   Jan Entes.
         zaak   Slechte levenswandel, afpersing, bedelarij, bedreiging, moedwillige verlating,
                      overspel en tweemaal desertie.
         vonnis   Geseling en levenslange verbanning.
         vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 20ro
- 56   datum   1714 september 22
         naam   Conraad Bos, afkomstig uit Leipzig.
         zaak   Diefstal van een paard in het Groningse (eigenaar onbekend) en verkoop
                      daarvan in Odoorn, bezit van inbrekersgereedschap.
         vonnis   Geseling, brandmerking en levenslange uitwijzing.
         vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 21ro
- 57   datum   1714 november 28
         naam   Pieter Aarts, uit De Wijk.
         zaak   Nalatigheid in de betaling van een eerder opgelegde boete wegens
                      mishandeling, op straffe van geseling en verbanning.
         vonnis   Aangezien het vorige vonnis niet behoorlijk aan de gestrafte is bekend gemaakt:
                      alsnog betaling van de boete, daarna levenslange verbanning.
         vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 22ro
- 58   datum   1714 december 19
         naam   Claas Remkes.

Criminele sententies van de Etstoel 1649-1790

	zaak	Diefstal van een paard bij Eext.
	vonnis	Geseling, brandmerking en levenslange verbanning.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 23ro
59	datum	1715 oktober 16
	naam	Jan Derx, alias Jan Witkop.
	zaak	Diefstal met braak bij de schulte van Norg.
	vonnis	Geseling en 30 jaar tuchthuis (op 1726 augustus 30 gratie verleend van de tuchthuisstraf, deze omgezet in levenslange verbanning).
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 24ro
60	datum	1716 mei 20
	naam	Henrik Harms te Gieten en Christoffer Pleun te Rolde.
	zaak	Huisvredebreuk, vernieling en diefstal in Gieterveen.
	vonnis	Christoffer: geseling. Henrik: toezien bij de geseling van Christoffer. Beide: levenslange verbanning.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 25vo
61	datum	1716 mei 21
	naam	Jan Lamberts, ook genaamd Bonestok, uit Groningen.
	zaak	Bedelarij, slecht gezelschap, landloperij.
	vonnis	Levenslange uitwijzing.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 27vo
62	datum	1716 mei 21
	naam	Albert Jans, alias de Stomme, afkomstig van Benthem.
	zaak	Bedelarij, slecht gezelschap, landloperij.
	vonnis	Levenslange uitwijzing.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 28vo
63	datum	1716 oktober 29
	naam	Geesie Roelofs, 16 dan wel 20 jaar oud, uit Vries.
	zaak	Herhaalde incest met vermeende vader (zie Roelof Jansen, zelfde datum).
	vonnis	Rekening houdend met jeugd en uitgeoefende dwang: toezien bij de onthoofding van Roelof Jansen, symbolische onthoofding, geseling en levenslange verbanning.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 29ro
64	datum	1716 oktober 29
	naam	Roelof Jansen, uit Vries.
	zaak	Incest, zwangerschap ten gevolge hebbende, met zijn dochter Geesien (die echter tijdens zijn afwezigheid – als soldaat in garnizoen liggend – in overspel verwekt zou zijn door zijn vader).
	vonnis	Rekening houdend met zijn lange voorarrest: onthoofding met het zwaard.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 30ro
65	datum	1717 februari 18
	naam	Daniel Dorenbusch, afkomstig uit Speyer.
	zaak	Met vervalste papieren ondersteuning verkregen van verscheidene diaconieën.
	vonnis	Geseling met de vervalste papieren aangeslagen boven zijn hoofd, openlijke verbranding van de valse papieren, en levenslange uitwijzing.

Criminele sententies van de Etstoel 1649-1790

	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 31ro
66	datum	1717 mei 13
	naam	Hendrik Jacobs, uit Meppel.
	zaak	Verscheidene diefstallen, meest van geld.
	vonnissen	Geseling en verbanning gedurende 20 jaar.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 32vo
67	datum	1717 mei 13
	naam	Jan Boelen, uit Hoozevee.
	zaak	Diefstal van linnen tot een groot bedrag (buit aan eigenaars terug gegeven), verdenking van diefstal van bijenkorven en een stoel.
	vonnissen	Geseling en verbanning gedurende 10 jaar.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 33vo
68	datum	1717 juni 5
	naam	Frederik Has, alias Frederik Hoogduitser.
	zaak	Verscheidene inbraken en diefstallen, bedelarij (met als verzwarende omstandigheid het bezit van twee pistolen).
	vonnissen	Geseling, brandmerking en tuchthuis voor onbepaalde tijd.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 34ro
69	datum	1717 november 1
	naam	Peter Simons, afkomstig uit Meppel.
	zaak	Messentrekkerij, mishandeling van zijn vrouw, ingooien van ruiten.
	vonnissen	Verbanning gedurende 6 jaar.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 35ro
70	datum	1718 november 2
	naam	Onbekende, gevonden in een sloot bij het Asser bos.
	zaak	Zelfmoord.
	vonnissen	Lichaam zal onder de galg begraven worden.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 36ro
71	datum	1719 november 10
	naam	Melchior Eysenhardt, geboren te Hannover.
	zaak	Vermoedelijke diefstal, zeker van gouden en zilveren voorwerpen.
	vonnissen	Geseling, brandmerking en levenslang tuchthuis.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 36ro
72	datum	1722 december 20
	naam	Lodewijk Braun geboren te Keulen; Anna Margreta Beekman te Hamburg; Catharina Elisabeth te Frankfurt; Peter Frederik te Hamburg.
	zaak	Diefstal van goederen uit de winkel van Geertruida Hartgers te Groningen; aanhouding in Vries.
	vonnissen	Geseling en levenslange uitwijzing.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 37ro
73	datum	1721 december 21
	naam	Michiel (de) Leertouwer, uit Meppel.
	zaak	Openbreken van de wacht (het "politiebureau")..
	vonnissen	8 dagen celstraf op water en brood, alsmede betaling van de kosten van de gevangenis.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 38ro

Criminele sententies van de Etstoel 1649-1790

74	datum	1725 januari 31
	naam	Hendrik Smackert te Dalen.
	zaak	Diverse kleine diefstallen.
	vonnis	Levenslange verbanning.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 38vo
75	datum	1725 januari 31
	naam	Henderick Oostercappel, uit Dalen.
	zaak	Dreiging met brandstichting en met een mes, kleine diefstallen.
	vonnis	Dood door ophanging (zie echter ook 1725 april 30, 1732 augustus 13 en 1735 juli 26).
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 39ro
76	datum	1725 maart 6
	naam	Lambert Alberts, te Meppel.
	zaak	Mishandeling, de dood ten gevolge hebbend, van zijn moeder.
	vonnis	Levend radbraken en tentoonstelling op een rad.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 40vo
77	datum	1725 april 30
	naam	Hendrik Hendriks Oosterkappel, geboren te Dalen.
	zaak	Dreigen met brandstichting, kleine diefstallen.
	vonnis	Geseling en levenslang tuchthuis (zie echter 1732 augustus 13 en 1735 juli 25).
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 41vo
78	datum	1726 juli 25
	naam	Wolter Pieters, te Meppel.
	zaak	Mishandeling van zijn vader Pieter Wolters en poging tot doodslag met een bijl.
	vonnis	Krankzinnig verklaard en in een gesticht opgenomen.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 42ro
79	datum	1726 juli 26
	naam	Wolter Jannes, bijgenaamd de Draager, te Meppel.
	zaak	Aggressieve openbare dronkenschap.
	vonnis	Verbanning gedurende een half jaar.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 42vo
80	datum	1726 juli 26
	naam	Jan Harms, soldaat te Eelde.
	zaak	Poging tot uitlokking van een gevecht op de degen, belemmering van de pander in de uitoefening van diens functie.
	vonnis	Levenslange verbanning.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 43vo
81	datum	1726 augustus 30
	naam	Albert Jochums, bij de zigeuners Augustus genaamd.
	zaak	Moord op een landschapssoldaat (30 jaar geleden), sindsdien als aanvoerder van een troep zigeuners de Landschap onveilig gemaakt.
	vonnis	Dood door ophanging.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 44ro

Criminele sententies van de Etstoel 1649-1790

82	datum	1726 augustus 30
	naam	Jan Croesen.
	zaak	Bedelarij onder bedreiging met wapens, diefstal, plundering.
	vonnis	Geseling met een strop om de hals, brandmerking en levenslang tuchthuis.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 45ro
83	datum	1729 januari 2
	naam	Boele Jans Kroezen.
	zaak	Sinds 1726 augustus 20 voor onbepaalde tijd in het tuchthuis te Groningen ingesloten.
	vonnis	Gratie en omzetting van tuchthuisstraf in levenslange verbanning.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 46ro
84	datum	1729 mei 21
	naam	Maria Elisabeth, Christina Willemtie of Beeke, Magdalena Brabandia, Janna Dubbeling en Agniete de vrouw van Anton Absolon.
	zaak	Landloperij en bedelarij.
	vonnis	Geseling, bovendien de eerste twee brandmerking en de overigen oormerking.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 46vo
85	datum	1729 juni 10
	naam	De oude Moses met één oog, Anton Absolon en Malburgh.
	zaak	Bedelarij, diefstal, plundering, doden van vee, brandstichting, inbraak en wapenbezit.
	vonnis	Dood door ophanging.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 47ro
86	datum	1730 november 28
	naam	Albert Alberts, 16 of 20 jaar oud, onechte zoon van de beruchte Maria Elisabeth Jacobs die in Arnhem is opgehangen.
	zaak	Bedelarij, landloperij, diefstal met braak meermalen gepleegd en mishandeling.
	vonnis	Levend radbraken, het hoofd afhakken en tentoonstelling: het lichaam op een rad, het hoofd op een pen.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 48ro
87	datum	1731 februari 17
	naam	Swier Willem Fijnglas, 20 jaar oud, en Hendrik Willem Fijnglas, 14 of 15 jaar oud.
	zaak	Landloperij, inbraak, mishandeling de dood ten gevolge hebbend van Willem Steenbergen, en mishandeling van nog andere personen.
	vonnis	Swier: Op een rad, de voorbroek gevuld met stro, in brand gestoken, dan levend radbraken, onthoofden en het hoofd tentoonstellen op een pen. Hendrik: Toezien bij de strafvoltrekking aan zijn broer, geseling en brandmerking met een strop om zijn hals, levenslange verbanning.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 50ro
88	datum	1731 mei 31
	naam	Grietien Roelofs, 23 jaar oud, uit Peize.
	zaak	Diefstal van geld en linnengoed, meermalen gepleegd.
	vonnis	Geseling en levenslange verbanning.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
89	datum	1732 augustus 13
	naam	Hendrik Claas, alias Villers Hendrik.

Criminele sententies van de Etstoel 1649-1790

	zaak	Molest, bedreiging en vernieling.
	vonnis	Geseling, een snede over het gezicht en tuchthuis voor onbepaalde tijd.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 51ro
90	datum	1731 augustus 13
	naam	Hendrik Hendriks Oosterkappel, geboren te Dalen.
	zaak	Was op 1725 april 30 veroordeeld tot levenslange tuchthuisstraf.
	vonnis	Gratie en omzetting in levenslange verbanning (zie ook 1735 juli 26).
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 52ro
91	datum	1733 mei 1
	naam	Albartus Groothuis.
	zaak	Verkrachting van een jong meisje en van een herbergierster, met zeer zware mishandeling van de herbergierster, meermalen gepleegde diefstal.
	vonnis	Op een rad, de voorbroek gevuld met stro, in brand gestoken, levend radbraken, onthoofden en het hoofd tentoonstellen op een pen.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 52vo
92	datum	1733 mei 15
	naam	Maria Hendriks, geboren te Emmelenkamp.
	zaak	Diefstal op de Dieverder markt.
	vonnis	Levenslange uitwijzing.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 53ro
93	datum	1734 juni 16
	naam	Geesien en Aeltien Hendriks uit Sappemeer, Anna Hanssen uit Den Ham.
	zaak	Vermoeden van moord op de scharenslijper Wilhelmus Lodewijk Meijer uit Bremen, hoererij, landloperij en bedelarij.
	vonnis	Levenslange uitwijzing.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
94	datum	1735 februari 18
	naam	Jacob Franssen, 23 of 24 jaar oud, afkomstig uit Kopenhagen, en Jan Warners alias Hendrik van Lier, 18 jaar oud, afkomstig uit de Hümmling.
	zaak	Gewapende overval op een huis in de Achterhoek, diefstal van goud en zilver, evenzo op een huis in Wapserveen.
	vonnis	Ophanging met zwart gemaakt gezicht, met boven het hoofd een pistool gespijkerd.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 54ro
95	datum	1735 mei 19
	naam	Hilbert Jansen, te Meppel.
	zaak	Manslag aan Jannes van der Sleiden.
	vonnis	Onvoldoende bewijs maar voldoende verdenking voor detentie voor onbepaalde tijd in het tuchthuis, in afwachting van nadere gegevens.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
96	datum	1735 juli 26
	naam	Frans Jurrien Willemkamp, uit Boomte bij Osnabrück, 22 jaar oud.
	zaak	Vier inbraken te Annen.
	vonnis	Geseling en levenslange uitwijzing.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
97	datum	1735 juli 26

Criminele sententies van de Etstoel 1649-1790

	naam	Hendrik Hendriks Oosterkapel, geboren te Dalen.
	zaak	Verblijf in Drenthe ondanks verbanning, en heling van een gestolen paard.
	vonnis	Dood door ophanging (zie ook 1725 januari 31, 1725 april 30 en 1732 augustus 13).
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
98	datum	1735 augustus 23
	naam	Douwe Meijnts, uit Groningen.
	zaak	Vier diefstallen van huishoudtextiel en tinnen lepels te Odoorn (met als verzwarende omstandigheid dat dit in de oogsttijd gebeurde, wanneer iedereen van huis is en dus des te meer op veiligheid moet kunnen rekenen).
	vonnis	Geseling en levenslange uitwijzing.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 55vo
99	datum	1735 augustus 23
	naam	Jan Welvaert, afkomstig uit Dalfsen.
	zaak	Diefstal van o.a. paarden, en ontuchtige levenswandel.
	vonnis	Ontslag van rechtsvervolging, doch verplichting tot toezien bij de geseling van Douwe Meijnts en levenslange uitwijzing.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 55ro
100	datum	1735 september 20
	naam	Johan Frederik Vetter.
	zaak	Bezit van een vals paspoort, diefstal van zilveren voorwerpen te Gieten en valse beschuldiging van een ander van die diefstal.
	vonnis	Geseling en levenslange uitwijzing.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 56ro
101	datum	1735 november 29
	naam	Sibbelt Elings, uit Friesland.
	zaak	Moedwillige verlating van zijn vrouw en leven in concubinaat met de mede gedetineerde hoer Stijne, en landloperij.
	vonnis	Geseling en levenslange uitwijzing.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 1, fol. 56vo
102	datum	1736 februari 22
	naam	Jan Danielsz, uit Dronthem.
	zaak	Verdenking van allerlei misdrijven.
	vonnis	Wegens gebleken onschuld vrijspraak met vergoeding voor door de detentie geleden schade.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
103	datum	1740 februari 7
	naam	Jan Willem Raske.
	zaak	Verscheidene kleine diefstallen van huishoudelijke artikelen.
	vonnis	Geseling en levenslange uitwijzing.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
104	datum	1742 oktober 19
	naam	Marcus Abrahams, uit Wartenscheid, en Isaac Abrahams, uit Watertredinge (volgens eigen verklaring).
	zaak	Diefstal te Gieterveen.

Criminele sententies van de Etstoel 1649-1790

	vonnis	Geseling en levenslange uitwijzing.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
106	datum	1742 december 10
	naam	Peter Jans, uit Eext.
	zaak	Meervoudige bigamie.
	vonnis	Dood door onthoofding met het zwaard.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
107	datum	1743 november 19
	naam	Roelof Huisigh, uit Dalen.
	zaak	Doodslag aan Claas Nijenhuis te Coevorden (in 1723).
	vonnis	Dood door onthoofding met het zwaard.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
108	datum	1743 december 7
	naam	Hendrik Jans, uit Hoogeveen.
	zaak	Bedreiging van werkgever.
	vonnis	Boete van 100 goudguldens wegens huisvredebreuk, en verbanning totdat de boete zal zijn betaald.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
109	datum	1744 november 24
	naam	Joseph Abrahams, Elieser Abrahams, Samuel Levi en Jacob Moses.
	zaak	Inbraak en mishandeling te Een.
	vonnis	Dood door ophanging.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
110	datum	1744 november 24
	naam	Janna, dienstmaagd van de predikant Harens te Zuidwolde.
	zaak	Diefstal van haar werkgever en poging tot brandstichting.
	vonnis	Dood door wurging en oneervolle begrafenis.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
111	datum	1745 juni 22
	naam	Tonnis Pruust.
	zaak	Belediging en bedreiging van inwoners van Dalen.
	vonnis	Rekening houdend met dronkenschap: ontslag van vervolging, echter betaling van de kosten van de detentie, plaatsing van vrouw en kinderen onder curatele, en verkoop van tilbare goederen ter bestrijding van de kosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
112	datum	1746 september 29
	naam	Geertruid Merigenthals, uit Hildesheim.
	zaak	Zakkenrollerij op de markt te Meppel.
	vonnis	Levenslange uitwijzing.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7
113	datum	1748 april 16
	naam	Lucas Willems, uit Peize.
	zaak	Diefstal van brood, turf en hout.
	vonnis	Geseling, levenslange verbanning en betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 7

Criminele sententies van de Etstoel 1649-1790

114	datum	1750 november 16
	naam	Marten Geerts, uit Wildervank.
	zaak	Diefstal van een vat brandewijn van een wagen in Zuidlaren en verkoop daarvan aan de landschapssoldaat Harm Benthem.
	vonnis	Geseling en levenslange uitwijzing.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 1
115	datum	1750 november 16
	naam	Harm Benthem, landschapssoldaat te Zuidlaren.
	zaak	Heling van een vat brandewijn.
	vonnis	Geseling en levenslange verbanning.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 2
116	datum	1751 september 30
	naam	Wemel Albers, uit Zuidlaren.
	zaak	16 gevallen van diefstal met braak.
	vonnis	Geseling, brandmerking en levenslange verbanning.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 3
117	datum	1751 december 9
	naam	Wemel Albers, uit Zuidlaren.
	zaak	Verblijf in Drenthe ondanks verbanning, en herhaalde diefstal.
	vonnis	Dood door wurging.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 7
118	datum	1752 maart 27
	naam	Lucas Meyboom, uit Hoogeveen.
	zaak	11 delicten van verschillende aard.
	vonnis	Geseling en levenslange verbanning.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 8
119	datum	1752 maart 27
	naam	Jan Berents, Anna Catrina en Anna Margareta, zgn. heidenen, uit Oost-Friesland.
	zaak	Landloperij.
	vonnis	Geseling, afsnijden van een oor en levenslange uitwijzing.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 12
120	datum	1752 mei 16
	naam	Jantijn Hindriks, uit Lieveinge bij Beilen.
	zaak	Pogingen tot brandstichting in Beilen.
	vonnis	Ontoerekenbaar verklaard, onder toezicht gesteld van de ouders.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 14
121	datum	1752 juli 4
	naam	Haye Smit, bij verstek.
	zaak	Doodslag op Laurens Geerts te Exloo, met een mes.
	vonnis	Betaling van een boete van 120 goudguldens plus de proceskosten; indien niet solvabel, dan geseling, brandmerking en verbanning.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 18
122	datum	1752 juli 4
	naam	Pieter Hindriks, uit De Haar (Erm).

Criminele sententies van de Etstoel 1649-1790

	zaak	Aangeklaagd wegens spokerij; verweer dat hij alleen het kruit van zijn snaphaan heeft laten ontbranden, 's-avonds in het donker.
	vonnis	Ontslag van rechtsvervolging, met berisping.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 19
123	datum	1752 september 16
	naam	Harmyna de vrouw van Jurrien Stoffers, uit Coevorden.
	zaak	Diefstal met braak, en echtbreuk.
	vonnis	Geseling en levenslange verbanning.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 16
124	datum	1752 november 21
	naam	Gerrit Egberts, uit Meppel.
	zaak	Zelfmoord.
	vonnis	Begravenis onder de galg en betaling van de proceskosten uit zijn nalatenschap mits toereikend.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 20
125	datum	1753 maart 27
	naam	Wolter Berens, uit Oldetrijne (Friesland), laatstelijk boerenknecht te Dwingeloo.
	zaak	Diefstal.
	vonnis	Levenslange uitwijzing, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 21
126	datum	1753 juni 2
	naam	Trijne Claes, weduwe van Jacob Vos, uit Smilde.
	zaak	Moord op haar pas geboren kind.
	vonnis	Ontslag van rechtsvervolging.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 22
127	datum	1753 november 27
	naam	Ale, de vrouw van Jan Cortcamp, uit Meppel.
	zaak	Diefstal van huishoudtextiel.
	vonnis	Levenslange verbanning, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 23
128	datum	1753 november 27
	naam	Hille Bos, weduwe van Derk Hartgers, uit Meppel.
	zaak	Diefstal, onder verzwarende omstandigheden!
	vonnis	Levenslange verbanning, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 24
129	datum	1753 november 27
	naam	Jan Harms Jeulen, uit Pesserveld.
	zaak	Diefstal van tien koeiehuiden.
	vonnis	Levenslange verbanning, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 25
130	datum	1754 maart 12
	naam	Gerard Coffers, uit Coevorden.
	zaak	Diefstal van drie ijzeren kettingen en kleiner goed.
	vonnis	Levenslange verbanning uit Drenthe en Coevorden, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 26

Criminele sententies van de Etstoel 1649-1790

131	datum	1754 juni 6
	naam	Hille Bos, weduwe van Derk Hartgers, uit Meppel.
	zaak	Ongeoorloofde terugkeer uit verbanning (zie 1763 november 27).
	vonnis	Geseling en opnieuw verbanning, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 28
132	datum	1754 september 13
	naam	Jan Harms Prijs, uit Eext.
	zaak	Valse beschuldiging van Hindrik Jans Timmerman van verkrachting, vervalsing van een brief van de landschrijver Kymmell en vervalsing van een schuldbekentenis.
	vonnis	Geseling en levenslange verbanning, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 30
133	datum	1754 september 14
	naam	Grietjen Harms, de vrouw van Jan Harms Prijs, uit Eext.
	zaak	Valse beschuldiging van Hindrik Jans Timmerman van verkrachting, en medeplichtigheid aan valsheid in geschrifte.
	vonnis	Levenslange verbanning, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 33
134	datum	1754 november 19
	naam	Evert Jans Coetsiers, uit Wapserveen.
	zaak	Verzet tegen de executoriale verkoping van zijn goederen na faillissement, weigering schulden te voldoen, belediging van de Etstoel.
	vonnis	Drie jaar tuchthuis, daarna tien jaar verbanning.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 35
135	datum	1754 november 19
	naam	Wolter Wierborstel, uit Meppel.
	zaak	Belediging van en aanval op een ratelwacht; dit gevoegd bij enige eerdere misdragingen waarvoor hij veroordeeld is geweest maar de boete nooit betaald heeft.
	vonnis	Zes dagen celstraf op water en brood, betaling van een boete van 50 goudguldens en betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 39
136	datum	1754 november 19
	naam	Albert Jacobs, uit Meppel, bij verstek.
	zaak	Moord op Arent Coops.
	vonnis	Onthoofding en tentoonstelling op een rad, na betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 41
137	datum	1754 december 9
	naam	Berent Hindriks, uit Bawinkel (Lingen), laatstelijk als knecht te Zuidwolde.
	zaak	Bigamie en moedwillige verlating.
	vonnis	Geseling, brandmerking en levenslange uitwijzing, alsmede betaling van de proceskosten; met aansluitend beschikking van Drost en 24 Etten het tweede, onwettige huwelijk met Stijntijn Gerrits te Gasselternijveen op haar verzoek nietig te verklaren.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 43
138	datum	1755 juli 1

Criminele sententies van de Etstoel 1649-1790

	naam	Wilhelmus Kaiser, uit het Gulikse.
	zaak	Diefstal van een zilveren kop uit een huis te Schipborg.
	vonnis	Levenslange uitwijzing, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 47
139	datum	1755 augustus 7
	naam	Andries Snel, uit Doldersum.
	zaak	Beschuldigd van het stelen van bijen, zelfmoord gepleegd tijdens voorarrest.
	vonnis	Het dode lichaam op een horde uit de gevangenis te slepen en bij de benen aan de galg te hangen, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 48
140	datum	1755 augustus 7
	naam	Annegien Derks, vrouw van Andries Snel, uit Doldersum.
	zaak	Diefstal van bijenkorven, alleen en samen met haar man, meer dan 20 maal.
	vonnis	Geseling, brandmerking en levenslange verbanning, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 50
141	datum	1755 augustus 7
	naam	Gerard Coffers, uit Coevorden.
	zaak	Terugkeer in Coevorden ondanks levenslange verbanning (zie 1754 maart 12), en diefstal van linnengoed te Coevorden.
	vonnis	Geseling en opnieuw levenslange verbanning, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 54
142	datum	1755 december 2
	naam	Arent Witten, uit Hesselinge.
	zaak	Bedreiging van de executeur Dassen en van de burgerwacht in Meppel.
	vonnis	Betaling van een boete van 50 goudguldens alsmede de proceskosten groot 20 goudguldens, en openlijke betuiging van spijt en beterschap.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 56
143	datum	1755 augustus 7
	naam	Evertijn Willems, uit Meppel.
	zaak	Diefstal van linnengoed en een fles wijn van haar werkgever.
	vonnis	Verbanning gedurende 6 jaar en betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 58
144	datum	1756 juni 29
	naam	Egbert Harms, uit Kerkenbosch bij Zuidwolde, sinds kort te Hoogeveen, samen met zijn vrouw Aaltijn.
	zaak	Diefstal en medeplichtigheid aan diefstal.
	vonnis	Verbanning gedurende 15 jaar en betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 60
145	datum	1756 november 23
	naam	Olde Jan Jans Santinge, uit Zantinge onder Zuidwolde.
	zaak	Diefstal van twee schapen.
	vonnis	Verbanning gedurende 3 jaar en betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 63

Criminele sententies van de Etstoel 1649-1790

146	datum	1756 november 23
	naam	Albert Egberts, uit Schotterhuizen onder Zuidwolde.
	zaak	Zes bewezen diefstallen en vermoede medeplichtigheid aan meer.
	vonnis	Geseling en levenslange verbanning, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 65
147	datum	1757 juni 13
	naam	Jan Jans, afkomstig uit Diphooorn, laatstelijk te Zuides onder Echten.
	zaak	Diefstal van ongeveer 6 spint rogge uit de Dikninger molen en een tweede poging tot inbraak in die molen.
	vonnis	Geseling en levenslange verbanning, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 67
148	datum	1757 juni 13
	naam	Harm Geers Glaasker, uit Wildervank.
	zaak	Inbraak en diefstal van lijfgoed in Eext.
	vonnis	Ontslag van rechtsvervolging, doch overgedragen aan de krijgsraad te Coevorden wegens desertie (zie ook 1764 juli 27).
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 69
149	datum	1757 november 8
	naam	Hindirk Pieters, karspelsoldaat van Norg.
	zaak	Diefstal van een paard.
	vonnis	Geseling en levenslange verbanning, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 72
150	datum	1757 november 29
	naam	Berend Klokkert, uit Meppel.
	zaak	Oproer (demonstratieve ordeverstoring op de korenmarkt te Meppel).
	vonnis	Openlijke betuiging van spijt en betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 75
151	datum	1757 november 29
	naam	Jan de Boer, uit Meppel.
	zaak	Oproer (demonstratieve ordeverstoring op de korenmarkt te Meppel).
	vonnis	Openlijke betuiging van spijt, betaling van een boete van 4 goudguldens en proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 77
152	datum	1757 november 29
	naam	Lambert Bestevaar, uit Meppel.
	zaak	Oproer (demonstratieve ordeverstoring op de korenmarkt te Meppel).
	vonnis	Openlijke betuiging van spijt en betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 79
153	datum	1758 juli 4
	naam	Willem Geers, uit Ruinerwold.
	zaak	Diefstal van een paard in Wachtum, c.q. heling van een gestolen paard.
	vonnis	Vier jaar tuchthuis in Groningen en levenslange verbanning, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 83
154	datum	1758 augustus 17

Criminele sententies van de Etstoel 1649-1790

	naam	Geertruid Egbers, 25 jaar oud, uit het Laar, sinds kort op de Klencke.
	zaak	Moord op haar pasgeboren onwettig kind.
	vonnis	Dood door wurging gevolgd door tentoonstelling op een rad, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 88
155	datum	1759 maart 19
	naam	Jan Harms Jeulen ("Jan Turk"), uit Wildervank.
	zaak	Diefstal van twee koeien in Pesse en onwettig verblijf in Drenthe (zie 1753 november 27).
	vonnis	25 jaar tuchthuis in Groningen, daarna uitwijzing voor de rest van zijn leven, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 91
156	datum	1759 april 30
	naam	Berent Willems, afkomstig uit Olst, laatstelijk te Hoogeveen.
	zaak	Een reeks diefstallen in Hoogeveen en valsheid in geschrifte tegenover de diaconie aldaar.
	vonnis	Geseling, brandmerking en levenslange uitwijzing, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 97
157	datum	1759 november 27
	naam	Jan Talen Quant, uit Lhee.
	zaak	Afdreiging en mishandeling, herhaaldelijk gepleegd.
	vonnis	Verbanning voor 15 jaar, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 102
158	datum	1760 mei 17
	naam	Evert Jans Coetsier, uit Wapserveen.
	zaak	Illegaal verblijf in Drenthe na verbanning (zie 1754 november 19).
	vonnis	Levenslang tuchthuis in Groningen, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 105
159	datum	1760 juli 1
	naam	Jantijn Hindriks, 25 jaar oud, afkomstig uit Gieten, laatstelijk te Bonnerveen.
	zaak	Moord op haar pasgeboren onwettig kind.
	vonnis	Dood door wurging gevolgd door tentoonstelling op een rad, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 107
160	datum	1760 november 25
	naam	Ale, de vrouw van Jan Cortcamp, (uit Meppel).
	zaak	Illegaal verblijf in Drenthe na verbanning (zie 1753 november 27).
	vonnis	14 dagen celstraf op water en brood (in plaats van geseling, in verband met beweerde zwangerschap) en levenslange verbanning, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 114
161	datum	1763 juni 20
	naam	Annegijn Hendriks, weduwe van Pieter Jannes, uit Paaslo.
	zaak	Diefstal van huishoudtextiel.
	vonnis	Levenslange verbanning, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 117

Criminele sententies van de Etstoel 1649-1790

162	datum	1763 juni 20
	naam	Aute Reijnds Hap, 20 jaar oud, uit Hoogeveen.
	zaak	Bedelarij, diefstal met braak.
	vonnis	Geseling, 20 jaar tuchthuis in Groningen en levenslange verbanning, alsmede betaling van de proceskosten (zie 1782 november 26 en 1785 december 9).
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 119
163	datum	1763 oktober 24
	naam	Lugijn Roelofs Wittinge, 20 jaar oud, uit Noord-Sleen.
	zaak	Diefstal van 14 schapen te Noord-Sleen.
	vonnis	Geseling en levenslange verbanning, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 125
164	datum	1763 november 30
	naam	Harm Hamer.
	zaak	Verdacht van diefstal, op de vlucht verdronken bij Meppel.
	vonnis	Instructie aan de landschrijver Kymmell tot regeling van de begrafenis.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 126
165	datum	1763 december 5
	naam	Adam Joseph Levi, uit Hoogeveen.
	zaak	Zelfmoord door verhanging in een bedstee.
	vonnis	Instructie aan de landschrijver Kymmell tot regeling van de begrafenis.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 126
166	datum	1764 maart 23
	naam	Jan Wijchers, uit Meppel.
	zaak	Aanval met steekwapens op Berent Wobben die daardoor een onbruikbare hand opliep.
	vonnis	Rekening houdend met verzachtende omstandigheden (lang voorarrest en uitlokking): verbanning voor 20 jaar, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 128
167	datum	1764 juli 5
	naam	Pieter Pieters Mulder, alias Pieter Hangop, uit Groningen.
	zaak	Bedelarij, landloperij en 8 gevallen van diefstal met braak en geweldpleging.
	vonnis	Dood door ophanging, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 129
168	datum	1764 juli 27
	naam	Harm Geers Glaasken, 32 jaar oud, uit Wildervank.
	zaak	Vijf gevallen van diefstal met geweldpleging; bekend nog 8 gevallen.
	vonnis	Dood door ophanging, alsmede betaling van de proceskosten (zie ook 1757 juni 13).
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 136
169	datum	1765 september 11
	naam	Christiaan Meijer, 24 jaar oud, uit Eijssen in het ambt Broekhuizen in Hannover.
	zaak	Diefstal uit een huis in Kolderveen.
	vonnis	Geseling en levenslange uitwijzing, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 143

Criminele sententies van de Etstoel 1649-1790

- 170   datum   1766 april 21
         naam   Harm Gelmers, 25 jaar oud, uit Eemster.
         zaak   Zes gevallen van diefstal met braak.
         vonnis   Geseling en verbanning voor 25 jaar, alsmede betaling van de proceskosten.
         vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 146
- 171   datum   1766 juni 24
         naam   Hindrik Arens, 24 jaar oud, uit Stevelt in Munsterland.
         zaak   Aanval op F.A. ten Heuvel van Zuidwolde, op de Molendijk in Hoogeveen, in een dronken bui.
         vonnis   Betaling van een boete van 100 goudguldens plus de proceskosten groot 60 gulden, uitwijzing uit Drenthe totdat de boete betaald is.
         vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 148
- 172   datum   1766 augustus 19
         naam   Alberdina Eevertson, 24 jaar oud, uit Harlingen, en Grietje Brinkman, 28 jaar oud, uit Martenshoek.
         zaak   Diefstallen van lijfgoederen in Hooghalen en Ruinerwold.
         vonnis   Uitwijzing, Alberdina voor 20 jaar, Grietje voor 10 jaar, alsmede betaling van de proceskosten.
         vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 149
- 173   datum   1767 maart 26
         naam   Griet Tijmens, alias Griet van Diever, 40 jaar oud, uit De Wijk.
         zaak   Verzet tegen de voogdij van de diaconie en kerkeraad van IJhorst over haar twee onechte kinderen.
         vonnis   Vermaan de instructies van de kerkeraad op te volgen, met als voorwaardelijke straf 3 jaar tuchthuis (zie 1780 mei 30).
         vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 151
- 174   datum   1767 juni 30
         naam   Albertijn Hindriks, vrouw van Geert Berens, 37 jaar oud, uit Hoogeveen.
         zaak   Zeven diefstallen van huishoudelijke voorwerpen.
         vonnis   Acht dagen celstraf op water en brood, gevolgd door verbanning gedurende 3 jaar, alsmede betaling van de proceskosten.
         vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 153
- 175   datum   1767 juli 29
         naam   Aaltijn Balsters, 35 jaar oud, uit Ruinerwold, vrouw van Jan Cortcamp te Meppel.
         zaak   Overspel met Claas Hindriks en anderen, bovendien illegaal verblijf in Drenthe (zie 1753 november 27 en 1760 november 25).
         vonnis   Geseling, brandmerking en levenslange verbanning, alsmede betaling van de proceskosten.
         vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 154
- 176   datum   1767 juli 29
         naam   Claas Hindriks, alias Claas Keujer, 36 jaar oud, uit Meppel.
         zaak   Overspel met Aaltijn Balsters, de vrouw van Jan Cortcamp.
         vonnis   Geseling en levenslange verbanning, alsmede betaling van de proceskosten (zie 1778 oktober 31).
         vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 155

Criminele sententies van de Etstoel 1649-1790

- 177   datum   1767 september 4
         naam   Jan Talen Quant, uit Dwingeloo.
         zaak   Diefstal en illegaal verblijf in Drenthe (zie 1759 november 27).
         vonnis   Verbanning gedurende 15 jaar, alsmede betaling van de proceskosten.
         vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 156
- 178   datum   1767 september 4
         naam   Elsjen Roelofs, 29 jaar oud, uit Doldersum.
         zaak   Vergiftiging van haar man Jan Albers.
         vonnis   Levend radbraken en tentoonstelling op een rad, alsmede betaling van de
                     proceskosten.
         vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 157
- 179   datum   1768 maart 21
         naam   Roelof Roelofs, 40 jaar oud, uit Naberingweide onder Ruinen.
         zaak   Messentrekkerij, meermalen gepleegd, en bedreiging.
         vonnis   Betaling van een boete van 240 goudguldens, aan proceskosten 355 caroligul-
                     dens, aan smartegeld 262 caroliguldens, overige kosten bijna 20 caroliguldens,
                     totaal 973 caroliguldens en 1 stuiver (betaald door drie inwoners van Ansen en
                     Ruinen).
         vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 159
- 180   datum   1768 april 30
         naam   Hillegijn Gerrits, 17 jaar oud, uit Wapserveen.
         zaak   Diverse kleine diefstallen en poging tot brandstichting.
         vonnis   Wegens jeugd en geringe schrandereheid: geseling en levenslang tuchthuis,
                     alsmede betaling van de proceskosten.
         vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 164
- 181   datum   1768 juli 5
         naam   Coert Coops, 18 jaar oud, uit Havelte.
         zaak   Diefstal van berken potelingen, samen met zijn zwager Harm Wolf.
         vonnis   14 dagen celstraf op water en brood gevolgd door verbanning voor 25 jaar,
                     alsmede betaling van de proceskosten.
         vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 166
- 182   datum   1768 juli 5
         naam   Evert Jans, 25 jaar oud, afkomstig uit Weener, laatst wonend in de Lula op de
                     Kalkwijk (Groningen).
         zaak   Vernieling, messentrekkerij en bedreiging.
         vonnis   14 dagen celstraf op water en brood gevolgd door uitwijzing voor 10 jaar,
                     alsmede betaling van de proceskosten.
         vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 167
- 183   datum   1768 december 17
         naam   Hinrica Meyers, vrouw van Claas Derks, van Anloo.
         zaak   Diverse diefstallen en aanzetting tot diefstal.
         vonnis   Levenslange verbanning, alsmede betaling van de proceskosten.
         vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 168
- 184   datum   1769 juli 13
         naam   Evert Claassen Cuiper, van Diever.
         zaak   Mishandeling in dronkenschap van zijn vrouw en bedreiging van zijn bureu.

Criminele sententies van de Etstoel 1649-1790

	vonnis	Drie dagen celstraf op water en brood, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 170
185	datum	1769 november 6
	naam	Jan Willem, alias Jan Schipper, 22 jaar oud, afkomstig uit Lubbers Veen in Oost-Friesland, laatst buiten de Oosterpoort in Groningen.
	zaak	Diverse diefstallen te Dieverbrug, bij Hijkersmilde en Havelte.
	vonnis	Rekening houdend met 6 weken voorarrest: levenslange uitwijzing.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 172
186	datum	1769 november 28
	naam	Hindrik Albers, 29 jaar oud, afkomstig van de Blesdijk, laatst te Paaslo in Overijssel.
	zaak	Diefstal van geld van zijn kostbaas (graafwerk aan een vaart).
	vonnis	Acht dagen celstraf op water en brood, levenslange uitwijzing, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 173
187	datum	1770 oktober 26
	naam	Jantijn Albers, meer dan 40 jaar oud, de vrouw van Derk Hindriks, laatst te Exloo.
	zaak	Diefstal van lijfgoed, c.q. heling.
	vonnis	Tien jaar tuchthuis in Groningen, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 174
188	datum	1771 juni 18
	naam	Andries Egbers Veltman, 39 jaar oud, uit Groningen.
	zaak	Messentrekkerij en bedreiging.
	vonnis	Betaling van een boete van 90 goudguldens en de proceskosten groot 93 gulden 4 stuivers, met verbanning totdat deze schuld is betaald.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 176
189	datum	1771 november 26
	naam	Pijbe Claas, 38 jaar oud, uit de Knijpe.
	zaak	Overspel met Aaltien Geers, vele diefstallen, deels met geweld of bedrog, en heling (77 punten van aanklacht).
	vonnis	Geseling, brandmerking en levenslang tuchthuis te Groningen, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 177
190	datum	1771 november 26
	naam	Aaltijn Geers, 47 jaar oud, "de bijzit van Pijbe Claas".
	zaak	Overspel en medeplichtigheid aan meervoudige diefstal.
	vonnis	Geseling en uitwijzing voor 25 jaar, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 186
191	datum	1772 november 24
	naam	Roelof Gerrits Vilder, 30 jaar oud, uit Sleen.
	zaak	Geweldpleging en bedreiging in dronkenschap, herhaaldelijk gepleegd.
	vonnis	20 jaar tuchthuis, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 191
192	datum	1773 april 16
	naam	Reind Geers Siepen, geboren te Westerbork, laatst te Hollandseveld.

Criminele sententies van de Etstoel 1649-1790

	zaak	Bedreiging van een aantal personen met een mes, mishandeling.
	vonnis	Geseling, kerving met een mes in de rechter wang, 15 jaar tuchthuis en 10 jaar verbanning, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 202
193	datum	1774 mei 20
	naam	Riender Jansen, 57 jaar oud, uit Coevorden.
	zaak	Bedreiging van bureu, roekeloosheid met vuur, veelvuldige agressieve dronkenschap.
	vonnis	Wegens krankzinnigheid van rechtsvervolging ontslagen, met vermaan zich te verbeteren.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 212
194	datum	1774 oktober 24
	naam	Manuel of Mendel Isaac, 29 jaar oud, uit Scherau in Bohemen.
	zaak	Herhaalde diefstallen.
	vonnis	Geseling en levenslange uitwijzing, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 214
195	datum	1774 november 29
	naam	Jannes Kist, uit Hoogeveen.
	zaak	Illegaal oponthoud in Drenthe tijdens de duur van zijn verbanning, ruziezoekerij.
	vonnis	Drie dagen celstraf op water en brood, verbanning totdat een eerder opgelegde boete zal zijn betaald, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 220
196	datum	1775 mei 8
	naam	Geesjen Pieters, 19 jaar oud, uit De Haar (Erm).
	zaak	Tien gevallen van diefstal van lijfgoed.
	vonnis	Geseling en verbanning gedurende 25 jaar, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 2, pag. 222
197	datum	1776 juni 10
	naam	Geesjen Pieters, 20 jaar oud, uit De Haar onder Sleen.
	zaak	Illegaal verblijf in Drenthe (na verbanning, zie 1775 mei 8), diefstal met braak te Valthe.
	vonnis	Geseling, brandmerking en 25 jaar tuchthuis, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 1
198	datum	1776 augustus 27
	naam	Johan Georg Ringlep, 38 jaar oud, afkomstig uit Hessen.
	zaak	Weggelopen uit zijn dienst als kerspelsoldaat te Emmen, moedwillige verlating van zijn vrouw en kind te Hoogeveen, landloperij, overspel, verzet tegen de kerspelsoldaat van Vries.
	vonnis	Acht dagen celstraf op water en brood, betaling van een boete van 100 goudgulden en verbanning totdat de boete is betaald, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 5
199	datum	1776 augustus 27
	naam	Martinus Harms, 26 jaar oud, afkomstig van Hoogeveen, soldaat.

Criminele sententies van de Etstoel 1649-1790

	zaak	Bedreiging, vernieling, diefstal met geweldpleging.
	vonnis	Geseling, 5 jaar tuchthuis en verbanning gedurende 25 jaar, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 7
200	datum	1776 november 19
	naam	Erents Jacobs, 19 jaar oud, uit De Kijl, en Geert Oltmans, 16 jaar oud, uit Oldenburg.
	zaak	Landloperij, bedelarij, bedreiging.
	vonnis	Levenslange verbanning, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 13
201	datum	1776 november 19
	naam	Jacob Moses, uit Winschoten.
	zaak	Medeplichtigheid aan diefstal met braak en heling, te Rolde gepleegd.
	vonnis	Voorlopig ontslagen van rechtsvervolging.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 16
202	datum	1777 april 26
	naam	Johan Hendrik, 37 jaar oud, geboren te Stralsund.
	zaak	Diefstal met braak en heling, te Rolde gepleegd.
	vonnis	Misdrijf niet bewezen, evenmin bekend; aanwijzing zo sterk, gezien ook overige levenswandel, dat tot nader order opgesloten in het tuchthuis te Groningen.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 18
203	datum	1777 april 26
	naam	Pieter Smit, 21 jaar oud, uit Wapserveen.
	zaak	Mishandeling, bedreiging, verzet tegen arrestatie.
	vonnis	25 jaar tuchthuis en levenslange verbanning, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 25
204	datum	1777 november 25
	naam	Hendrik Cornelis Cock, 26 jaar oud, geboren te Hoogeveen, laatst te Hasselt.
	zaak	Geweldpleging, bedreiging, diefstal.
	vonnis	15 jaar tuchthuis en 15 jaar verbanning op straffe van levenslang tuchthuis, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 30
205	datum	1778 maart 19
	naam	Eefjen Jans, 19 jaar oud, geboren te Emden.
	zaak	Diefstal met braak te Yde.
	vonnis	Levenslange uitwijzing, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 37
206	datum	1778 juni 19
	naam	Pieter Weyns, 43 jaar oud, uit Coevorden.
	zaak	Mishandeling van zijn (gescheiden van hem levende) vrouw, ordeverstoring, verzet tegen de overheid.
	vonnis	Verbanning gedurende 25 jaar, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 39
207	datum	1778 oktober 31

Criminele sententies van de Etstoel 1649-1790

	naam	Claas Hendriks Keuijer, 50 jaar oud, geboren te Meppel.
	zaak	Illegaal oponthoud in Drenthe (na verbanning, zie 1767 juli 29) en weigering de landschap te verlaten.
	vonnis	Geseling en levenslange verbanning.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 42
208	datum	1778 oktober 31
	naam	Jan Remmelts, 56 jaar oud, uit Kolderveen.
	zaak	Belediging en minachting van de overheid, ordeverstoring.
	vonnis	Zes jaar tuchthuis en levenslange verbanning, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 44
209	datum	1778 november 24
	naam	Grietien Pieters, 26 jaar oud, uit de Leek.
	zaak	Diefstal van sieraden en lijfgoed van haar werkgever in Peize.
	vonnis	Verbanning gedurende 25 jaar, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 48
210	datum	1779 april 16
	naam	Jan Hendriks Mulder, 39 jaar oud, geboren te Zwolle, woonachtig te Meppel en sinds kort te Zwartsluis.
	zaak	Diefstal van drie schapen te Kolderveen (en, 10 jaar eerder, mishandeling van zijn vader).
	vonnis	Geseling, brandmerking en levenslange verbanning, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 50
211	datum	1779 oktober 18
	naam	Abraham Moses.
	zaak	Diefstal van een paard op de Norgermarkt.
	vonnis	Bij gebrek aan bewijs voorlopig ontslagen van rechtsvervolging, maar de <i>f</i> 75.5.- die hij bezit worden verbeurd verklaard en aan de bestolene overgegeven.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 53
212	datum	1780 februari 7
	naam	Jan Janssen Wenninga, afkomstig uit Oost-Friesland.
	zaak	Landloperij, bedelarij, verzet tegen de kerspelsoldaat te Meppel.
	vonnis	Uitwijzing gedurende 25 jaar, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 55
213	datum	1780 mei 30
	naam	Grietje Tijmens, alias Grietje van Diever, 50 jaar oud, uit Schiphorst.
	zaak	Weerspannigheid tegen de diaconie van IJhorst, die krachtens vonnis van 1767 maart 26 met de zorg voor haar kinderen was belast; verder bedelarij en diefstal van hout, en huisvesting van bedelaars en landlopers in het haar door de diaconie toegewezen huis.
	vonnis	Vijf jaar tuchthuis, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 57
214	datum	1781 januari 27
	naam	Phillip Abrahams, 22 jaar oud, uit Meppel.
	zaak	Venten met loterijbriefjes van de Generaliteit en Utrecht, bedrog, belediging

- van en overspel met Aaltien Roelink de vrouw van Wolter Wierborssel, en ongehoorzaamheid aan zijn ouders.
vonnis Betaling van een boete van 149 gulden en verbanning totdat de boete zal zijn betaald, alsmede betaling van de proceskosten.
vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 64
- 215 datum 1781 januari 27
naam Marchien Koerts, 40 jaar oud, uit Hoogeveen.
zaak Verwaarlozing, leidend tot de dood, van haar uit overspel geboren kind.
vonnis Ontslag van rechtsvervolging, met toekenning van schadevergoeding voor het lange arrest, onder voorbehoud van vervolging wegens overspel.
vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 66
- 216 datum 1781 januari 27
naam Anton Link, 20 jaar oud, uit Aulenbach.
zaak Moord met een jachtgeweer op de theologisch kandidaat en beroepen predikant Johannes Ledeboer, even buiten Zuidlaren, op een openbare weg.
vonnis Levend radbraken, een slag met zijn eigen geweer op het hart, afhakken van zijn hoofd met een bijl en tentoonstelling van hoofd, geweer en lichaam, alsmede betaling van de proceskosten.
vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 67
- 217 datum 1781 november 27
naam Willem Jans Rasterhof, 29 jaar oud, geboren te Vries, wonende te Eelde.
zaak Diefstal van twee schapen en vijf lammeren te Paterswolde.
vonnis Geseling, 10 jaar tuchthuis en levenslange verbanning, alsmede betaling van de proceskosten (in 1785 wegens goed gedrag en op verzoek van zijn vrouw vrijgelaten uit het tuchthuis, met handhaving van de verbanning; zie 1785 juni 29).
vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 79
- 218 datum 1781 november 27
naam Joost Hendriks, 51 jaar oud, uit Zwolle.
zaak Drie gevallen van diefstal van klein huisraad en één poging tot flessentrekkerij, in en nabij Meppel.
vonnis Aanschouwen van de geseling van Willem Jans Rasterhof en levenslange verbanning, alsmede betaling van de proceskosten.
vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 81
- 219 datum 1782 juni 17
naam Martinus Harms, (32 jaar oud), uit Hoogeveen.
zaak Illegaal verblijf in Drenthe (na verbanning, zie 1776 augustus 27).
vonnis Rekening houdend met goed gedrag en overeenkomstig verzoek van gedetineerde: overdracht aan de admiraliteit ten einde op zee te dienen, met handhaving van de eerder uitgesproken verbanning.
vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 85
- 220 datum 1782 oktober 17
naam Jan Jacobs Blauw, 35 jaar oud, uit Grijpskerk.
zaak Brandstichting in de door hem bewoond geweest zijnde behuizing in het Baggelvelt onder Roden, uit wraak voor gedwongen ontruiming.
vonnis Wurgende aan een paal tot de dood er op volgt, blakering en begravenis op de plaats van de executie, alsmede betaling van de proceskosten.
vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 87

Criminele sententies van de Etstoel 1649-1790

- 221   datum   1782 november 26
          naam   Aute Reinds Hap, uit Hoogeveen.
          zaak   Op 6 juni 1763 veroordeeld tot 20 jaar tuchthuis, uitgebroken in 1770, teruggebracht in 1778.
          vonnis   Had in 1783 vrijgelaten moeten worden; nu veroordeeld in het tuchthuis te blijven tot hij daar de volle 20 jaren zal hebben uitgezeten (zie 1785 december 9).
          vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 89
- 222   datum   1783 juni 10
          naam   Janna Janssen, 30 jaar oud, uit Coevorden.
          zaak   Bedelarij, huisvesting van bedelaars, waarzeggerij en helderziendheidspraktijken, daardoor schade toebrengend aan de goede naam van eerlijke mensen.
          vonnis   Levenslange verbanning, alsmede betaling van de proceskosten.
          vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 90
- 223   datum   1783 juni 10
          naam   Pieter Willems, 54 jaar oud, uit Zweeloo.
          zaak   Herhaalde dronkenschap, ernstige mishandeling van zijn gezin, bedreiging van burenen.
          vonnis   15 jaar tuchthuis, alsmede betaling van de proceskosten.
          vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 92
- 224   datum   1785 april 26
          naam   Hendrik Sterken, tussen 40 en 50 jaar oud, geboren te Ommen, nu te Meppel.
          zaak   Diefstal van lijfgoed uit voerkisten staande op de openbare weg, en vermoedelijk diefstal van linnengoed van een bleek elders te Meppel.
          vonnis   Verbanning gedurende 5 jaar, alsmede betaling van de proceskosten.
          vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 97
- 225   datum   1785 juni 14
          naam   David Benjamins, 17 jaar oud, uit Meppel, en zijn moeder de weduwe van Benjamin Izaak, 56 jaar oud, eveneens uit Meppel.
          zaak   Ruzie leidend tot burengerucht.
          vonnis   Rekening houdend met een eerdere diefstal door David van linnengoed dat pas na dreigen met de justitie was teruggegeven: 8 dagen celstraf op water en brood.
          vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 100
- 226   datum   1785 november 29
          naam   Andreas Smit, 42 jaar oud, afkomstig uit Wildhuisen bij Bremen.
          zaak   Bedelarij te Meppel en verzet tegen de scholte en kerspelsoldaat.
          vonnis   Arrest gelijk aan voorarrest en levenslange uitwijzing, alsmede betaling van de proceskosten.
          vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 104
- 227   datum   1786 mei 15
          naam   Jannes Punt, 35 jaar oud, uit Dalen.
          zaak   Diefstal van twee paarden, en vermoedelijk nog enkele kleinere diefstallen.
          vonnis   Geseling en 20 jaar tuchthuis, alsmede betaling van de proceskosten.
          vindplaats Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 106
- 228   datum   1785 december 9

Criminele sententies van de Etstoel 1649-1790

	naam	Aute Reinds Hap, uit Hoogeveen.
	zaak	Zie 1763 juni 6 en 1782 november 26.
	vonnis	Gratie verleend, ontslag uit tuchthuis; de verbanning blijft gehandhaafd.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 109
229	datum	1786 augustus 11
	naam	Oege Thomas Rouwkes, 51 jaar oud, van de Leek.
	zaak	Mishandeling, bedreiging, vernieling enz. van 1759 tot nu, vooral t.a.v. het gezin van zijn zwager Albert Raven te Nietap.
	vonnis	Verbanning gedurende 30 jaar, alsmede betaling van de proceskosten (met aanbod aan de Hoge Justitiekamer te Groningen deze verbanning ook tot Groningen uit te breiden, in verband met het gevaar voor het gezin Raven dat immers op de grens woont, en weigering van de Justitiekamer hierop in te gaan gezien de inbreuk op de competentie die dit zou betekenen).
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 112
230	datum	1787 januari 13
	naam	Jan Engberts Smit, 26 jaar oud, uit Meppel.
	zaak	Ordeverstoring in dronkenschap.
	vonnis	Verbanning gedurende 5 jaar, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 121
231	datum	1787 januari 13
	naam	Jacob Jans, 30 jaar oud, uit Dinxterveen.
	zaak	Ordeverstoring in dronkenschap, verzet tegen en belediging van de schulte, gebruik van opruiende taal.
	vonnis	Twee dagen celstraf op water en brood, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 123
232	datum	1787 mei 4
	naam	Berent Luiken, 30 jaar oud, Jan Friederich, 23 jaar oud, en Harm Geerts, 22 jaar oud, uit Cloppenburg.
	zaak	Gewapende overval op Levi Salomons op de weg tussen Meppel en de Kikkerij, en huisvredebreuk bij zijn achtervolging.
	vonnis	Vijf dagen celstraf op water en brood, en uitwijzing gedurende 5 jaar, alsmede betaling van de proceskosten (Levi Salomons wist te ontsnappen door achter elkaar enkele huizen binnen te vluchten).
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 125
233	datum	1787 juni 2
	naam	Hendrik Roelofs de Vries, 27 jaar oud, uit Meppel.
	zaak	Opzettelijke ordeverstoring en opruiing.
	vonnis	Acht dagen celstraf op water en brood met aftrek van voorarrest en vermaning, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 128
234	datum	1787 juni 12
	naam	Anna Margretha Harms, 24 jaar oud, uit Lingen.
	zaak	Landloperij, bedelarij, diefstal van lijfgoed te Dalerveen.
	vonnis	Zes weken celstraf, waarvan de laatste 8 dagen op water en brood, en levenslange uitwijzing, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 131
235	datum	1787 november 30

Criminele sententies van de Etstoel 1649-1790

	naam	Derk Cornelis Cock, 25 jaar oud, uit Hoogeveen.
	zaak	Verstoring van de openbare orde.
	vonnis	Arrest gelijk aan het voorarrest, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 132
236	datum	1788 februari 16
	naam	Derk van der Wijck, van De Klencke, bij verstek.
	zaak	Politieke opruiing, belediging van de wettige overheid en van de stadhouder.
	vonnis	Levenslange verbanning, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 135
237	datum	1788 februari 16
	naam	Hilbert Jans Klompmaker, 28 jaar oud, uit de Broekhuizen onder Ruinen.
	zaak	Diefstal van de kippen van de molenaarse van de Dikninger molen.
	vonnis	Twee dagen celstraf op water en brood, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 142
238	datum	1788 februari 16
	naam	Wolter Jans, 23 jaar oud, uit Meppel, en Jan Hendriks Beukman, 19 jaar oud, uit Zwartsluis.
	zaak	Moedwillige vernieling, en verstoring van de openbare orde.
	vonnis	Wolter Jans: 4 dagen celstraf op water en brood. Jan Beikman: arrest gelijk aan voorarrest. Beide: verplichting tot vergoeding van tweemaal het bedrag van de aangerichte schade, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 144
239	datum	1788 juli 15
	naam	Jan Reinds, van het Pesserveld.
	zaak	Doodslag aan Claas Aalderts Gort, alias Neusjens Claus, uit Hoogeveen.
	vonnis	Vrijspraak wegens zelfverdediging.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 146
240	datum	1788 juli 24
	naam	Roelofjen Hendriks (Dekker), 19 jaar oud, uit Gasteren.
	zaak	Twee pogingen tot brandstichting bij haar werkgever in Tinaarlo.
	vonnis	Ontoerekenbaar verklaard en op kosten van de Landschap ondergebracht in het St. Antony Gasthuis te Groningen, ter voorkoming van verder onheil.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 149
241	datum	1788 juni 24
	naam	Jan Koning, 26 jaar oud, uit Meppel.
	zaak	Opruiing, relschopperij, mishandeling van voorbijgangers (samen met anderen).
	vonnis	14 dagen celstraf op water en brood, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 151
242	datum	1788 juni 24
	naam	Johannes Christ, 26 jaar oud, afkomstig uit Nassau-Dietz, laatst te Hoogeveen.
	zaak	Stroperij van vis en diefstal van hout, vruchten en een kip (samen met Willem Arents Nijmeijer).
	vonnis	Uitwijzing gedurende 10 jaar, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 153
243	datum	1788 juni 24

Criminele sententies van de Etstoel 1649-1790

	naam	Willem Arents Nijmeijer, bijgenaamd Cijpel, 17 jaar oud, uit Hoogeveen.
	zaak	Vele kleine visstropen en diefstallen van hout, groenten en pluimvee, in en rond Hoogeveen.
	vonnissen	Verbanning gedurende 14 jaar, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 154
244	datum	1788 september 18
	naam	Daniel Reinhard, 22 jaar oud, kleermaker te Coevorden, bijgenaamd Vader Hoofd.
	zaak	Ordeverstoring als aanvoerder van een jeugdbende, overlast aan burgers, belediging van de stadhouder.
	vonnissen	Vier dagen celstraf op water en brood, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 155
245	datum	1788 september 18
	naam	Hendrik Buinink, 20 jaar oud, uit Coevorden.
	zaak	Straatschenderij, ordeverstoring (lid van de bende van vader Hoofd).
	vonnissen	Arrest gelijk aan voorarrest en vermaning, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 158
246	datum	1788 november 25
	naam	Derk Hilbrink, 49 jaar oud, afkomstig uit Munsterland, wonend te Meppel.
	zaak	Kwakzalverij, waarbij belasting van eerlijke burgers.
	vonnissen	Levenslange uitwijzing, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 160
247	datum	1788 december 3
	naam	Claas Beens, tussen 40 en 50 jaar oud, uit Nijeveen.
	zaak	Mishandeling van zijn buurman op de openbare weg.
	vonnissen	Arrest gelijk aan voorarrest, betaling van de proceskosten en openlijke verontschuldiging tegenover de aangevallen buurman.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 161
248	datum	1789 april 14
	naam	Aaltien Hendriks, vrouw van Wolter Lucas, 28 jaar oud, uit Rolde.
	zaak	Diefstal van boter, turf, lijfgood, aardappels en geld (in alle te laste gelegde gevallen betrapt en gedwongen het gestolene terug te geven).
	vonnissen	Verbanning gedurende 10 jaar, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 165
249	datum	1789 oktober 23
	naam	Gerrit Klaas Palts, 30 jaar oud, uit De Wijk.
	zaak	Opruiing, ordeverstoring, belediging van de schulte Steenberg van De Wijk en baldadigheid.
	vonnissen	Drie dagen cel op water en brood en verbanning gedurende 5 jaar, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 169
250	datum	1789 oktober 23
	naam	Willem de Haas, 25 jaar oud, uit Meppel.
	zaak	Vechtpartijen, mishandeling, vernieling en verspreiding van valse oorlogsgeruchten.

Criminele sententies van de Etstoel 1649-1790

	vonnis	Vier dagen cel op water en brood en verbanning gedurende 20 jaar, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 172
251	datum	1790 maart 2
	naam	Jacob Pieters, 57 jaar oud, afkomstig uit Norden (Oost-Friesland).
	zaak	Mishandeling van een kerspelsoldaat te Hoogeveen, bij verzet tegen aanhouding, en bezit van een vals paspoort.
	vonnis	Vier dagen cel op water en brood en levenslange uitwijzing, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 176
252	datum	1790 maart 2
	naam	Gerrit Berents Pijper, 50 jaar oud, afkomstig uit Denekamp, wonende te Dalen.
	zaak	Diefstal van vee, meermalen gepleegd, en oplichting van handelaren.
	vonnis	Geseling, 15 jaar tuchthuis en levenslange uitwijzing, alsmede betaling van de proceskosten.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 179
253	datum	1790 juni 20
	naam	Jacob Jans Hutte, uit Foxwolde.
	zaak	Diefstal van schapen.
	vonnis	Hoewel de diefstal niet overtuigend bewezen is, lijkt uit het gewelddadig en on-eerlijk handelen van verdachte in het verleden zijn schuld wel vast te staan; daarom voorlopig insluiting in het tuchthuis, totdat bewijs van schuld definitieve berechting mogelijk maakt.
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 185
254	datum	1790 juli 3
	naam	Roelof Michiels, 63 jaar oud, uit Wapserveen.
	zaak	Verduistering van belastinggelden (als pachter van de generale middelen) en oplichting van crediteuren.
	vonnis	Ontzegging van het recht van faillissement en levenslange verbanning, alsmede betaling van de proceskosten. (Een faillissement houdt de officiële erkenning in dat iemand niet meer in staat is aan zijn verplichtingen te voldoen. Dit zgn. beneficium van grasvelligheid betekent dus dat de schuldeisers dienen te bewijzen dat de schuldenaar in staat is zijn schulden te betalen. Ontzegging van dit recht legt op Michiels de verplichting om telkens wanneer een schuldeiser een vordering indient, zelf aan te tonen dat hij inderdaad niet solvabel is.)
	vindplaats	Archief Etstoel, inv.nr. 8, deel 3, pag. 191